

משולחן שלמה

עיונים ופנינים בפרשה משיעוריו של

הגאון הינוקא
רבינו שלמה יהודה בארי שליט"א

פרשת תרומה 171

חכמה תבונה ודעת

מֵאֵת פֶּלְאֵי אִישׁ יִדְבְּנוּ לְבוֹ תִקְחוּ אֶת תְּרוּמַתִּי (כה, ב). בנין המשכן הוא תכלית ומטרת הבריאה כולה, וכנאמר בבצלאל שעשה את מלאכת המשכן "ואמלא אותו רוח אלהים בחכמה ובתבונה ובדעת", שנתן הקב"ה בלבו חכמה בינה ודעת מענין בריאת שמים וארץ, כמובא בתנחומא (ויקהל ה) ובשמות רבה (מח, ד) שבשלשה דברים אלו ברא הקב"ה עולמו שנאמר (משלי ג, יט) "ה' בחכמה יסד ארץ, כונן שמים בתבונה, בדעתו תהומות נבקעו", ובשלשתן עשה בצלאל את המשכן, וכן בית המקדש בשלשתן נבנה, שנאמר בחירם מלך צור שעסק במלאכת בנין המקדש בימי שלמה "וימלא את החכמה ואת התבונה ואת הדעת" (מלכים א' ז, יד), וכן לעתיד יבנה בית המקדש בשלשתם, שנאמר (משלי כד, ג-ד) "בחכמה יבנה בית ובתבונה יתכונן, ובדעת חדרים ימלאו כל הון יקר ונעים".

שמים וארץ חדשים

ובפרקי דרבי אליעזר (פ"ג) מובא עוד, שבשלשתם עתיד הקב"ה ליתן שלש מתנות טובות לישראל, שנאמר (משלי ב, ו) "כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה", ושלשתם כפולות ניתנו למלך המשיח, שנאמר (ישעיה יא, ב) "ונחה עליו רוח ה', רוח חכמה ובינה, רוח עצה וגבורה, רוח דעת ויראת ה'". וביאר שם רבי אליהו האתמרי בספרו 'לא עוד אלא', שנתן הקב"ה את הכח הזה של החכמה הבינה והדעת לידידיו הקדושים בכדי שיוכלו לברוא שמים וארץ, כמובא באותיות רבי עקיבא (אות ע) שעתידיים צדיקים שיעשו שמים חדשים וארץ חדשה.

מפיו דעת ותבונה

וביאר הרד"ל (שם) שהוא כמו שאמרו בשמות רבה (מא, ג) ובשיר השירים רבה (א, טז) שעל זה נאמר 'כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה', שנתן זאת הקב"ה כביכול מתוך פיו, משל למלך שהיה אוכל חתיכה אחת, וכיון שבא בנו נתן לו מיד ליד, אמר לו בנו איני מבקש אלא מזה שבתוך פיך, ומנעה מפיו ונתנה לו לרוב חביבותו לפניו. ומשמעות הדבר, שבקנין הדעת זוכים הצדיקים שיקיים הקב"ה מה שהם גוזרים בפיהם, וכמובא בזוהר משפטים באידרא דמשכנא (בדף קכג ע"א) שהדעת גנוז בפי המלך, וכאשר מתקיים הכתוב 'ובדעת חדרים ימלאו', שמאיר אור הדעת בכל הקומה, נעשה גילוי לפה ה' שיוכל לגזור דברים אמיתיים.

שיש בו דעה

ועל זה אמר רבי אלעזר במסכת סנהדרין (בדף צב ע"א) שכל אדם שיש בו דעה כאילו נבנה בית המקדש בימיו, ולסוף מתעשר, שנאמר 'ובדעת חדרים ימלאו כל הון יקר ונעים'. וביאר התורת חיים (שם) שכל מי שהוא מלא חכמה ודעה את ה' שורה עליו השכינה והרי הוא שקול כבית המקדש ששרתה בו שכינה, ולא זכו דור המדבר להקים משכן לה' אלא מפני שהיו דור דעה כמובא במדבר רבה (יט, ג), וכן לא חרב בית המקדש וגלו מן הארץ אלא על שלא היה בהם דעה, שנאמר (בישעיה ה, יג) "לכן גלה עמי מבלי דעת" כמובא שם בסנהדרין, ולעתיר יחזור הקב"ה לבנותו כשתמלא הארץ דעה, שנאמר (בישעיה יא, ט) "לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים".

לסוף מתעשר

וביאר המהר"ל (בחידושי אגדות שם) שמצד 'קנין הדעת' הוא שזוכה האדם

שלסוף הוא מתעשר, ולא מצד שזוכה ה'חכמה' וה'בינה', כמו שאמר קהלת (ט, יא) "לא לחכמים לחם וגם לא לנבונים עושר", כי משמעות הדעת הוא שיודע הדברים הנמצאים בעולם כפי האמת שלהם, שבזה נחשב הדבר 'לקנין' שהוא שורש העשירות, שהרי לא נקרא אדם 'עשיר' אלא כאשר יש לו קנינים הרבה, וכך כאשר קונה האדם ההשגה בשכלו מתקיים בו מה שאמרו במסכת קידושין (בדף לב ע"ב) שאין זקן אלא שקנה חכמה, ובוה מתקיים הכתוב 'ובדעת חדרים ימלאו', שכמו שחדרי דעתו מלאים מידיעת הדברים כך ימלא בסופו בעושר.

ויכולו... לעשות

ומשמעות הדבר, שבבריאת העולם נתן הקב"ה לנבראים הדרך להבין דבר מתוך דבר ולהשיג את מטרת ותכלית הבריאה כולה, וזהו מתוך השגת החכמה הבינה והדעת, כמו שביאר הר"י אבן שועיב (בפ' תרומה) שכנגד עליית המחשבה שעלה לפני בורא עולם לבורא העולם אמר שלמה 'בחכמה יבנה בית', כי בתחילת המחשבה כבר מצטייר סוף המעשה, שהוא בנין הבית, ולאחר מכן הבדיל הקב"ה הנבראים והוציא דבר מתוך דבר, שבזה נאצלו ונבראו העולמות והנבראים כולם, וכנגד זה אמר שלמה 'בתבונה יתכונן', וכנגד תכלית הענין ונתינת הצורה וקיום הדבר אמר שלמה 'ובדעת חדרים ימלאו', וכענין שנאמר בסוף בריאת מעשי שמים וארץ 'ויכולו... אשר ברא אלהים לעשות', שמשמעותו שנתן להם הקב"ה את צורתם ותכליתם.

לשכני בתוכם

וזהו משמעות המשכן לה', שכל כוונת הבריאה היתה בתחילה לשכון בתחתונים ושישמעו הנבראים את קולו, וכענין שכתוב באדם הראשון "וישמעו את קול ה' אלהים מתהלך בגן לרוח היום", וגרם עווננו שלא הגיעה העת הראויה לכך עד יציאת מצרים, שהיתה הכוונה באותה יציאה להיות שכינתו בתוכנו, כמו שאמר הכתוב (שמות כט, מז) "אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים לשכני בתוכם", כמובא בתנחומא (בחקותי ג) ובמדבר רבה (יב, ו). ועיקר הדבר הוא שרצה הקב"ה שתהיה השכינה שורה בלבבות ישראל, שהוא קנין הדעת שבזה כאילו נבנה בית המקדש בימיו כאמור, וכמובא בתנחומא (פקודי ב) שבריאת העולם ומלאכת המשכן ובריאת האדם דומים זה לזה ברמזיהם ופרטיהם, וכאשר מקדש אדם כל מהותו בקנין הדעת, נעשה גופו כציור המשכן שתשכון בו השכינה ותמצא בו מנוחה כי נעמה.

שולחן מלכים

ובזה דבק האדם בסוד קנין העשירות שהוא סוד מלכות שמים שממנה נשפעת מלכות בית דוד, כמו שכתב השל"ה (בפ' תרומה, ת"א יח), כי הנה לא כל אדם זוכה לשתי שולחנות כמובא במסכת ברכות (בדף ה ע"ב), אבל לעולם הבא נאמר (בתהלים לא, כ) "מה רב טובך אשר צפנת ליראיך", שהוא חלק העולם הבא שלכל ישראל יש להם בו חלק כמובא במסכת סנהדרין (בדף צ ע"א), ולכך כל ישראל בני מלכים הם כמו שאמר רשב"י במסכת שבת (בדף סז ע"א), כי העולם הבא הוא בסוד שולחן של מלכים הנתון הצפון, שהוא מצד אור הדעת הגנוז המאיר ומשפיע לכל הקומה כולה, ולעתיד לבוא שתתנער המלכות מעפרה ותעלה ותתקומם על עולם הבינה הנקרא עולם הבא, יושפע לכל ישראל אור הדעת ובוה יתגלה לעין כל שכל ישראל בני מלכים הם, כמו שביאר כל זה השל"ה (שם), וכאשר דבק אדם בקנין הדעת נשפע לו הארה מעת הגאולה ומתגלה בו שפע העשירות הראויה לישראל.

ואלה יעמדו על הברכה

העלון מוקדש לרפואת ישועות והצלחת:

פבל נסים בן מרינה, משה מנחם מבורך בן אורלי, לבנה חנה בת קרול אסתר, נועה אורלי בת לבנה חנה, ינאי אהרון בן לבנה חנה, גליה גלית בת חיה צביה ולהצלחת בניהם זהר חיים, הודיאל נועה וצביה, יהושע צבי מיכל בן נעמי, בריינא שולמית בת לאה דבורה וילדיהם משה אליעזר, יאיר גבריאל, אריאלה, שלום חיים, מרים ביילא. אליעד בן אילנה ונטלי בת פנינה לברכה והצלחה ופרי בטן. להקדשות ניתן לפנות בטל' 076.5995991

לעילוי נשמת

יהודית ביילא ב"ר שלמה יהודה וריקל ב"ר עזרא, איסוג בן מריה וניסים, ראו דור דורון בן רונית, ר' יצחק אייזיק בן אברהם זלמן, דינה שפרה בת משה אליעזר, ר' בנימין עזריאל בן שלום חיים, מרים ביילא בת אברהם אבא. ויקטוריה בת נעימה.

ומשמעות הדבר, ששפע העשירות נמשך מצד הצפון כענין שכתוב (באיוב לו, כב) "מצפון זהב יאתה", שהוא חלק העולם הבא הגנוז לצדיקים, ואין הדבר אלא מצד שדבקים הם בתכלית ומטרת הבראיה שכל עיקרה הוא להביא למשכן ה' שישכון בתחתונים, וכמו שאמר ריש לקיש בבראשית רבה (טז, ב) שלא היה העולם ראוי להשתמש בזהב, כי לא נברא הזהב אלא בשביל בית המקדש שנאמר (בראשית ב, יב) "וזהב הארץ ההיא טוב", שהוא בית המקדש שנאמר בו (דברים ג, כה) "ההר הטוב הזה והלבנון".

דעת קניית מה חסרת

וכאשר נשפע לאדם שפע עשירות ואינו מצד קנין הדעת והשגת תכלית הבריאה, יכול הדבר לשמש לו לרעתו חלילה ביום הדין הגדול והנורא, וכמו שאמר קהלת (ה, יב) "יש... עושר שמור לבעליו לרעתו", כי שפע העשירות נמשך מצד הדין והגבורה שבצפון, והוא דן את בעליו אם ראוי הוא לשפע זה. ולכן על אף שכל ישראל בני מלכים הם וראויים הם לכל שפע העשירות כאמור, חפץ הקב"ה לזכותם בקנין הדעת האמת, שיירשו לעולם הבא ויזכו לתכלית הבריאה כולה, שהוא שולחן מלכים כאמור, ומרמז להם הדבר בכל ענין החיסרון, שמתוך כך יבינו וידעו ממעלת קנין הדעת שאין חסרון אלא מן הדעת, וכמובא במסכת נדרים (בדף מא ע"א) שאין עני אלא מן הדעת, וכאשר דעת קניית מה חסרת, שבוז תלוי כל היהדות וכל שלמות האדם וכל טובת העולם הזה והעולם הבא כמו שכתב הפלא יועץ (בערך דעת).

לאוקמא שכינתא

וכמבואר בדגל מחנה אפרים (בפ' משפטים) כי כאשר עני אדם מן הדעת נוגע הדבר בשכינה הקדושה שהיא דלה ועניה בגלותא, ומתקיים בה הכתוב (ירמיה כה, לא) "כי ריב לה' עם יושבי הארץ, כי אין אמת ואין חסד ואין דעת אלהים בארץ", וכמובא בתיקונ' (בתיקון כא, בדף מג ע"ב), ומתוך קנין הדעת נמשך השפע אל השכינה ומתקיים הכתוב 'ובדעת חדרים ימלאו', ומלבשת בו השכינה ומדברת מגורנו, והקב"ה שומע תפילתו, ונתמלא עניותו בהון יקר ונעים, שמחיה החכמה את בעליה ברוחניות ובגשמיות ונתמלא כל חסרונו, כי בקנין הדעת הנצחית מאיר בו השם אל"ד היוצא מראשי תיבות הפסוק (איוב לו, ג) "אשא דעי למרוחק", ונעשה אצלו הולדה לאור הגאולה ושפע העשירות שיתגלה אז בישראל כאמור.

משכיל אל דל

ולכן אין נחשב לאדם כהצלחה בעולם אלא בקנין הדעת, והוא עשירותו האמיתי, ועליו נאמר (בתהלים מב, א) "אשרי משכיל אל דל", שאינו פונה מתוך הדלות לרדיפה אחר בצע הכסף, אלא דורש אחר קנין הדעת שהוא שלמות החסרון האמיתי, וכן הוא גם בגשמיות ממש, שעיקר החנינה לדל הוא להשפיע לו משפע הדעת, שכשמרחם עליו להשכילו דעת ויהיה עשיר

בדעת, ממילא תסתלק ממנו גם העניות הגשמית כמו שכתב הדגל מחנה אפרים (בפ' בשלח). כי שורש העניות בגשמיות נמשך מכך שלא חתר האדם אחר קנין הדעת, כי מתחילה ניתן לו עניות הדעת, וכשאינו מרגיש בנפשו ואינו מפשפש במעשיו בדבר, נותנים לו עניות גמור, ואחר כך כשחוזר בתשובה ומיישב דעתו בעצמו שכל העניות נמשכת מן הדעת, ומתוך כך פונה ומבקש מה' יתברך שיתן לו חנינת הדעת, בזה בטל ממנו גם העניות ממש כמו שכתב הדגל מחנה אפרים (בפ' מצורע).

ימלא שחוק פינ

ובזה נשפע לאדם שפע שמחה אמיתית ונצחית, כי עיקר השמחה הוא שנפתח פה האדם להלל ולשבח לבורא ב"ה, וכענין שנאמר לעתיד לבוא (בתהלים קכו, ב) "אז ימלא שחוק פינ ולשונו רנה", וזהו מתוך קנין הדעת הגנוז בפה כאמור, וכאשר מאיר הדעת מתגלה הדבר בפה, שמתקיים באדם מאמר שכתוב (בתהלים נא, ז) "ה' שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך", שנפתח הפה בשבח והלל לבורא ב"ה ברינה ושמחה כעין שיתגלה לעתיד לבוא, כמו שביאר כל זה הפרי צדיק (בפ' שמות, לר"ח אדר).

מרבים בשמחה

וביאר הפרי צדיק (שם) עוד, שלכן משנכנס אדר מרבים בשמחה, כמו שאמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת בשם רב במסכת תענית (בדף כט ע"א), כי נשפע אז הארת אסתר שלבשתה 'רוח הקודש' כמובא במסכת מגילה (בדף יד ע"ב), שהוא קנין ה'דעת' שזכה לה בצלאל כמו שכתב רש"י (בשמות לא, ג), ובוזה נפתח הפה בשירה והלל לקב"ה, שהוא התגלות השמחה שכעין שיהיה לעתיד לבוא.

לסמוך גאולה לתפילה

ולכן קבעו חכמים את ימי הפורים באדר הסמוך לניסן בכדי לסמוך את גאולת פורים בחודש אדר לגאולת פסח בחודש ניסן כמובא במסכת מגילה (בדף ו ע"ב), כי הוא כענין סמיכת הגאולה לתפילה שהעיד רב אלעא במסכת ברכות (בדף ט ע"ב) על אחיו רב ברונא, שכאשר סמך הגאולה לתפילה כשהתפלל בניץ החמה (תוס' שם ד"ה כל), לא פסק פיו משמחה כל אותו היום כולו, ורמזו בדבר ענין השמחה הנמשכת בחודש אדר, שהוא מפני שנכלל אור הגאולה שפעלו מרכזי ואסתר בחודש זה, עם ענין הלידה והתגלות התפילה שבחודש ניסן, כי ימי ה'פסח' שבו נקראים כן על שם שבו ה'פה סח' כמובא בשער הכוונות לרבנו האר"י (בדרושי הפסח ג), ובו הוא ענין הלידה כמובא בפרי עץ חיים (שער השופר פ"ה), ובאחד בניסן הקים משה את המשכן כמובא בירושלמי מגילה (פ"ג ה"ה), היינו שבימים אלו של אדר וניסן נשפעת הדעת לישראל להבחין ולידע שעיקר העשירות הוא מצד קנין הדעת, ודווקא בה ועל ידה יבוא האדם לכל מעלתו ותפירתו האמיתית, ובוה נשפעת בימים אלו השמחה השלימה שתהיה בזמן הגאולה, שיקויים 'אז ימלא שחוק פינ ולשונו רינה'.

"ואחריתך ישגה מאד" (איוב ח, ז)

משיעור יום א' ויקרא תש"ע ויום ה' פקודי תשע"ו

א

מגילת אסתר פותחת באות ו' ד'ויה', וחותמת באות ו' ד'זרעו', ומרומז בזה מה שכתוב (איוב ח, ז) 'והיה ראשיתך מצער ואחריתך ישגה מאד', 'ראשיתך מצער' הוא מה שכתוב 'ויהי בימי אחשוורוש' שאמר רבי לוי בכמדבר רבה (י, ה) שאין 'ויהי' אלא לשון צער, אמנם 'ואחריתך ישגה מאד', הוא ישועת ישראל שפעל אז מרדכי, כמו שכתוב 'דובר שלום לכל זרעו'.

וכן הוא בכל עליה של האדם שתחילתה קשה, וכך גם כאשר באה השבת נעשה 'והיה ראשיתך מצער', מפני שפוסק אז האדם ממלאכתו וממרוצת ימיו, ולכן מתבהל הוא, וזה משום שכניסת שבת הוא כמעשה בראשית, שחוזר הכל להתחלה, ולכן מיד כאשר נכנסת שבת חוזר הדבר לתחילת הבריאה וכל סדר מעשה בראשית, שבתחילה היה תוהו ובוהו. וכענין זה נעשה גם בתפילה, שאף היא בכחינת שבת, וכאשר בא האדם לתפילה מתחיל במחשבתו תוהו ובוהו, וזהו מפני שעוצר אז האדם את מעשיו ודיבורו ומכין עשתונותיו לעמוד בתפילה לפני הבורא ב"ה, ולכן הכל עולה למחשבתו ונעשה במוחו בהלה. וכן הוא ענין השבת, שכאשר באה השבת שובת האדם ממעשה ודיבור, ולכן עולה וחוזר הכל אל השורש במחשבה.

ב

ולכן הדבר הראשון שצריך האדם כאשר נכנסת השבת הוא ליישב דעתו ומחשבתו, שכל השבת תלויה בישוב הדעת, וכן כאשר בא לתפילה תלוי הכל בתיקון המחשבה וישוב הדעת. ותחילת הכניסה באור השבת הוא מצד דבקות האמונה באמיתת מציאות הבורא ב"ה, וכן בתפילה, עיקר וראשית הדעת שזוכה האדם התפילה הוא מצד דבקות האמונה באמיתת מציאות הבורא ב"ה, והוא כנגד המוחין, ולכן תחילת ח"י ברכות שבתתפילה הם

השגת המוחין כנודע, והוא כנגד ברכת 'אבות' והמסירות נפש ב'אהבה' וכנגד ברכת 'תחיית המתים' ו'אתה קדוש', שכל זה הוא כנגד השגת האמונה באמיתת מציאות הבורא ב"ה. וכל זה הוא כנגד אותיות י"ה שהם המוחין, ונכללת האות ה' באות י', ולכן האות י' היא העיקר, והיא כסוד 'והיה ראשיתך מצער', שהיא האות י' שהיא קטנה.

אמנם לאחר שהשיג המוחין יש לו להשיג הדעת, שהיא האות ו', ומשמעות הדבר, שהעיקר הוא שיבוא לדבקות ולקשר גמור עם השי"ת, שהוא הדרך לכל התפילה עד ברכת 'שים שלום', שהיא המשכת כל השפעים, וכענין הכתוב 'דובר שלום לכל זרעו', שהוא כענין 'ואחריתך ישגה מאד' כאמור.

ולכן צריך האדם לב' ענינים אלו המוכרחים לו יותר מכל ישועה, שחשוב הוא יותר מכל בני חיי ומזוני, והדבר הראשון הוא שיכיר ויחפש אחר אמיתת מציאות הבורא ב"ה, והשני שיחפש וידע מדרך איך להתקרב אל השי"ת. ומה שמשגיג האדם דבר מהאמונה באמיתת מציאות הבורא ב"ה, הוא כנגד השגת המוחין והאות י' כאמור, והדרך שישגיג האדם איך להתקרב לה' ב"ה, הוא כנגד האות ו' הנראית כצינור ודרך לבוא אל הדבקות בה' ב"ה.

ג

וכאשר משיג האדם דבר מהאמונה באמיתת מציאות השי"ת והוא קודם שהשיג דרך איך להתבונן ולהתקרב אל השי"ת, בזה נחשב שהשיג מדרגה מאותיות י"ה ולא מהאות ו', ולכן כביכול נתחזק אצלו הריחוק מהשי"ת, מפני שאחר שהתאמת אצלו הידיעה מציאות הבורא ב"ה, ורואה הוא את החושך בעולם, מתקשה ליבו ביותר מסתירת מציאות החושך בעולם כנגד מציאות הבורא, וזה שכתוב (תהלים קיח, יח) "יסור יסרני י"ה, ולמות לא נתנני", היינו שהשיג לאמיתת מציאות ה', ולא בא מתוך כך לקושיות על השי"ת וכענין 'ולמות לא

נתני, אלא התגבר עוד והשיג להאות ו', שהיא דרך והתבוננות שהכל הם רחמי השי"ת והוא יתברך מושל בכל הוושך, כי כבושה הקליפה לעולם תחת מלכות דקדושה.

וזהו שנאמר (אסתר ג, א) "אחר הדברים האלה גידל המלך אחשוורוש את המן", ואמר רבא במסכת מגילה (בדף יג ע"ב) ש'אחר הדברים האלה' היינו אחר שהכין הקב"ה תרופה וגאולה על ידי אסתר בבית אחשוורוש, והכין את טובת מרדכי על ידי עצת שומרי המלך להורגו, שרק 'אחר הדברים האלה' יצא החושך לעולם והלך ונתגדל המן. והוא ענין גילוי האות ו' וסוד השגחתו ושליטתו יתברך בכל דרכי הטבע והקליפה וכל מאורעות העולם, שבתחילה נועץ הקב"ה רפואה וברכה בסוד נעיצת קוצה של האות י', ומתגלית כל טובה זו באחרית, כענין שכתוב 'ואחרייתך ישגה מאד', שהוא המשכת האות י' להיות כהאות ו'.

ד

וזה שכתוב (בתהלים צב, יג-יד) "צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון ישגה, להגיד כי ישר ה' צורי ולא עולתה בו", כי גילוי האמונה באחרית ובבחינת האות ו' כאמור, היא גילוי השי"ת ישר כהאות ו', היינו שמתחילת כל צרה וכל גלות כבר הכין הוא את הגאולה, והשי"ת לעולם קרוב לְגַאֲלֵינוּ, וקודם לכל צרה ברא לה את הרפואה והטובה בסמוך לאדם ממש, וזהו שאנו אומרים (בקדושת כתר) 'הן גאלתי אתכם אחרית כראשית', שמה שגאל אותנו באחרית ובגילוי האות ו', הוא מאותה הגאולה שהכין לנו בראשית ובסוד נעיצת האות י'. וזהו שכתוב 'להגיד כי ישר ה' צורי ולא עולתה בו', שכל זה הוא אור האמונה המבטלת כל קושיה ופגם אמונה מהרחמים של השי"ת על ישראל תמיד בכל רגע ובכל שעה. וכל זה מתגלה בליל שבת קודש, ולכך אומרים אז את 'מזמור שיר ליום השבת' (ש"ע א"ח ס' רסא סעיף ד'). ולכך נקראת המגילה 'מגילת אסתר', כי כל ענינה הוא לגלות את ההסתר מזו האות ו', שהיא כצורת המגילה, ולגלות את רחמי השי"ת בכל מקום.

ה

וכך השיגו י"ב השבטים לכל מדרגות האמונה באמיתת מציאות השי"ת, אמנם היה יוסף הצדיק יכול להגביהם עד תיקון העולמות כולם בבנין ירושלים ובית המקדש, כי יוסף היה כנגד האות ו' ובו גלוי היה הדרך איך לבוא לשלימות הדבקות, ולכך נאמר (תהלים קכב, ג ד) "ירושלים הבנויה... ששם עלו שבטי י"ה עדות לישראל", כי שלימות השבטים ואותיות י"ה, הם על ידי יוסף הנקרא עדות והאות ו', וכמו שכתוב (שם פ"א, ו) "עדות ביהוסף שמו", ועל ידו היו משיגים לכל ענין בית המקדש, כמו שנאמר 'ומקדשי תיראו'. ולכן כאשר לא האמינו ביוסף, נשארו בחושך וירידה, כמו שכתוב (בראשית לח, א) "ויהי בעת ההיא וירד יהודה מאת אחיו", ונסתלקה מהם רוח הקודש שהיא האות ו' כנודע.

והטעם בכל זה הוא, שכאשר בא הצדיק הרי זה כביאת השבת, ואז צריכים הכל לפסוק מכל יגיעותיהם ועבודתם הן הרוחנית והן הגשמית, וכן כאשר בא האדם לתפילה שהיא כנגד השבת, צריך לפסוק מכל מצוה ולימוד ולדבק את מחשבתו בביטול והחיפוש אחרי אמיתת מציאות הבורא ב"ה ואחרי הדרך לדבקות בו. ואמנם כאשר אין לאדם דרך אל הדבקות אזי הוא כענין הכתוב 'יסור יסרני יי', מפני שהלך ונתרחק מיוסף שהוא העדות והדרך לבוא לכדי כך שיישב את דעתו על כל דרכי האמונה.

ו

וכך הוא בקבלת האדם את השבת, שעצם כך שבא לשמר את השבת מראה על השגתו בדבר האמונה מאמיתת מציאות הבורא ב"ה, שהרי לכן בא הוא לפסוק ממלאכתו ולשמר השבת, אמנם צריך הוא להאות ו' בכדי לדבוק בשלימות ביום השבת. ולכן צריכים אנו לומר עדות ג' פעמים בליל שבת קודש, הראשון בתפילת הלחש, והשני יחד עם הציבור, והשלישי בקידוש על הכוס וכמובא בדברי רבנו הא"י בשער הכוונות (דרושי ערבית ליל שבת ב), וג' פעמים 'ויכולו' הם כנגד עליית האדם בג' עולמות עשיה יצירה ובריאה, והם ג' פעמים ו' ד'ויכולו' השווים לח"י ברכות, וכנגד יוסף שנאמר בו (בראשית מה, כו) "עוד יוסף חי", והם כנגד האות ל', כי האות ל' היא תלת ווי"ן, שעל ידם עולה האדם מעולם העולם למגדל הפורח באוויר, והיא השער לה', כמו שכתוב (תהלים קיח, ט) "זה השער לה", ונכתב בהאות ל' שעל ידה עולה האדם מעולם לעולם, וכמו שכתוב (ויקרא א, ט) "ריח ניחוח אשה לה".

ומשמעות עליית האדם מעולם לעולם בכניסת השבת, הוא בפשטות, מתוך ששומר את השבת כהלכתה, וזהו החידוש של שבת קודש, שכל העליות הם מעל דרך וכח הטבע לעלות מעצמו, ולכך מכח קדושת השבת נעשים כל התיקונים והעליות לבדם, שכל עליות הנשמות נעשים לבדם מכח קדושת אור השבת, ובכדי שיהיה שייך בקדושת שבת שהיא מעל הטבע אין לו אלא לשמר את השבת, וזוהו הוא עולה מעל כוכב שבתאי שהוא בסוד הדין הקשה והטבע, ועולה מעל הנהגתו להיות מונגה מצד השבת ומלכות דקדושה.

ותחילה מבטל האדם את מעשיו מעשה החול, וזוהו צריך גם ליישב את דעתו על המעשה, כמו שאמרו במשנה שבת (ב, ז) שצריך לומר אדם בתוך ביתו ערב שבת עם חשיכה 'עישרתן, ערבתי, הדליקו את הנר', היינו שצריך הוא לגמור לכל ענין המעשה, ואחר כך צריך לעלות בענין ה'דיבור' במה שצריך לפסוק מדיבור של חול, ואחר כך עולה הכל בסוד המעשה, וכל זה נעשה על ידי האות ו' שבה הוא גם סוד העליה וגם סוד ההמשכה, היינו שהיא גם

מעלה למעלה לכל עבודתו שבימי החול, וגם ממשיכה לאדם את כל השפעים הנצרכים לו לשבוע שאחרי.

ז

וכלל הדבר, שבכדי לעלות יחד עם שבת קודש צריך האדם לזו האות ו', שהיא כנגד יוסף הצדיק הנרמז ביום שישי הנכלל ביום שבת, ונקרא 'מעלי שבתא', והוא סוד מה שאמרו בזוהר (בהקדמה בדף ה ע"ב) שמעלי שבתא הוא כנגד מה שכתוב 'ומקדשי תיראו', וזהו משום שכאשר בא האדם אל התפילה, או אל השבת, ופוסק מכל דיבור ומעשה השייך לעצמו ומציאותו, יכול לבוא לבהלה וחרדה כאמור, וזהו משום שיש לו את החלל בו יכול לראות ולהתבונן על המציאות בכלל ועל עצמו בפרט, מפני שאינו טומן את כולו בעניניו הפרטיים, ואחר שמאמין באמיתת מציאות ה', שלכן נישג הוא אל התפילה, או שלכן בא הוא לשמר את השבת, צריך שיהיה לו דרך בתפילה, ודרך להתבונן על השבת בכדי שיוכל לעלות עימהם, וזהו על ידי ענין 'ומקדשי תיראו', היינו שיזכור וידע שכל מה שרואה וחושב ומתבונן הנה מוכרח הוא לידע שהכל טובב אחר תכלית הבורא ורצונו יתברך לבנין בית המקדש.

נמצא שתחילה יש לאדם לבוא לכדי אמונה באמיתת מציאות הבורא ב"ה, והוא כנגד אותיות י"ה, ואחר כך צריך לעלות ולהשיג להאות ו', שהיא ההתבוננות שכל הקורות עימו וכל תהלוכות העולם היא לתכלית זו שהיא בנין בית המקדש וגילוי מלכות ה' ב"ה. וזהו שהיה יוסף מוסף על השגת האחים, שרצה להביאם תיכף ומיד לתכלית זו.

ח

וכך כאשר יצאו ממצרים השיגו תחילה לאמונה באמיתת מציאות ה', אך בזה לבד לא יכלו להגאל, כי היו מוכרחים להאמין במשה שיתן להם לזו האות ו' והדרך לבוא אל הדבקות, וכענין שכתוב 'אם זך וישר אתה... ויהי ראשיתך מצער ואחרייתך ישגה מאד', היינו שאם תדבק בהאות ו' שהיא ישרה, אזי אחרייתך ישגה מאד. ולכן כל מי שלא פסע אל משה רבינו ולא האמין בו, מת במכת חושך, ואמנם כאשר יצאו ממצרים עדיין היה אותו החטא של מכירת יוסף עומד ומקטרג עליהם, מפני מה זוכים הם לכל עליה גדולה זו קודם שנתקן חטא זה שמאסו ביוסף והרחיקוהו מעליהם, ולכך חישב הקב"ה להצילם מקטרוג זה ונתן להם את השבת כמובא בזוהר חדש וישב (בדף לו ע"א), אמנם כאשר לא שמרו את השבת בשלימות, חזר ונעזר קטרוג זה. ועל כך קבל הקב"ה (שמות טז, כח-כט) "עד אנה מאנתם לשמור מצוותי... ראו כי ה' נתן לכם השבת", היינו עד אנה לא יאמינו בי שחפץ אני אך בטובתם כל הימים להצילם מכל קטרוג ולהביאם לכל המעלות ולכל הטובות.

ומפני שהתעורר אותו הקטרוג בא עליהם עמלק כמובא שם בזוהר חדש בשלח (בדף לו ע"ב), ולא היה מי שהיה יכול לו אלא יהושע בן נון הבא מזרעו של יוסף, כי מכח מסירותו אחר משה רבו הוא שיכל להסיר הקטרוג שכנגד אמונת חכמים. וזהו שכתוב (שם יז, ג) "ויחלוש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב", 'חרב' היא האות ו' כמו שאמר הרעיא מהימנא בזוהר עקב (בדף רעב ע"א), היינו שקנה יהושע למידה זו בשלימות, ולכך היה יכול לנצח ולהכניע את עמלק. וזהו 'והיה ראשיתך מצער', זו האות י' שהוסיף לו משה רבנו ליהושע, ולבסוף נתקיים בו 'ואחרייתך ישגה מאד', כי נמשכה האות י' להיות ו', ונמשכה האות ו' להיות לאות ו' פשוטה הרומזת למלכות דקדושה כנודע, שזהו 'יהושע בן נון'.

כי יהושע היה ממשיך את הדעת הנרמזת באות ו' וזנב המוחין להיות כהאות ו' בכל ח"י החוליות שבשידרה, עד שנעשית לאות ו' פשוטה, שהוא 'ואחרייתך ישגה מאד', ובסוד זרעו של יוסף הרמזו בכתוב 'דובר שלום לכל זרעו'. כי ג' פעמים ו' הוא ח"י הרומזת לאות ל' שהיא תלת ווי"ן כאמור, כי הוא כנגד יוסף המתוקן בברית, היינו שיש לו לב, ותיקן את הענין שכתוב (במשלי ו, לב) "בואף אשה חסר לב", וזה שכתוב 'כארו בלבנון ישגה', ש'ארז' הוא כענין האות ו', ו'בלבנון' נוטריקון 'בלב נון', שהוא יהושע בן נון שבא מזרעו של יוסף.

ט

והנה האות ו' היא מהאותיות שסימנם 'מלאכת סופר', ולכך אין הסופר מתייגם בתגי אותיות, אמנם כאשר תופיע האות ו' בשם הוי"ה צריך הסופר לתת בה תג בראשה, והוא מפני שרק כאשר היא בשם הוי"ה ובשורש מלכות ה', יש בה תג המרמז לכתר, ובסוד 'בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו וביום שמחת ליבו' (שה"ש ג, יא), המרמז על מתן תורה כמובא בשיר השירים רבה (ג, כא), שאז נעשה גילוי לתורה והאות ו' במידת המלכות.

והנה זה כנגד ולעומת זה עשה השי"ת שיש להאות ו' בקליפה, אלא שהיא ללא תג וכתר על ראשה, והיא מלכות דקליפה, ובאמת שנשלטת היא תמיד על ידי מלכות דקדושה וכבושה תחתיה, וזהו מה שנגלה בכל מגילת אסתר הנראית כהאות ו' כמובא בשער הכוונות לרבנו הא"י (דרושי הפורים א), וזה שנאמר אסתר (אסתר ד, ה) "ותצוהו על מרדכי לדעת מה זה ועל מה זה", מ"ה זה היינו מלכות דקדושה, וכנגד האות ו' שהוא הוי"ה במילוי אלפ"ן העולה כמנין מ"ה, 'ועל מה זה', היינו ששולטת היא גם על מלך דקליפה, וכביכול אין למרדכי לחשוש מגזירתו.

י

ובאמת שהיה אחשוורוש רואה בעצמו שהוא כנגד זעיר בקליפה, ומרדכי היה כנגדו, והיה המן כנגד האות ה' והעצה של אחשוורוש. כי עיקר ענין הפורים הוא מלחמה על ענין אות ו' הזו ועל גילוי הרחמים, ועל אף שנתן להם

הקב"ה מלוכה בעולם הזה, אינה מלכות אמת, אלא שמלכו מעצמם ואין להם חלק מזרע של מלוכה כלל.

וזהו שנאמר (שם א, א) "המולך מהודו ועד כוש", ופירש רש"י שמלך בעצמו ולא היה מזרע של מלכות, כי הסטרא אחרא היא מלך זקן וכסיל ואינו ראוי למלוכה, אלא שנטל אחשוורוש המלוכה מעצמו, ובכדי לבטלו צריך היה להרימו, כמו שכתוב 'אחר הדברים האלה גידל המלך אחשוורוש את המן', וזהו שקודם מחילת עוונות מגביהים לסטרא אחרא ומשויים אותה כביכול למלכות, וכענין שאמר במשנה יומא (ו, א) 'בב' השעירים של יום הכיפורים שיהיו השעירים שווים במראיהם. וזהו בכדי לבטלם, וכענין שכתוב (תהלים צב, ח) "בפרוח רשעים כמו עשב ויציצו כל פועלי אוון - להשמדם עדי עד", וכך בכדי לבטל את הסטרא אחרא צריך היה לגלותה ולהרימה כביכול, וכמו פרעה ומלכות מצרים, שאז מברר ומגלה ה' ב"ה איך שאינה מולכת באמת, ואין כל הנהגתה אלא מתוך שכבושה היא באמת תחת המלכות דקדושה. ולכן אמרו בתיקוני"ז (בתיקון כא, ב) ב"ה פ"ב ע"ב) שפורים הוא ככיפורים מפני שבשניהם יש לסוד גדול זה, שכל הרמת והגדלת הסטרא אחרא היא בכדי להכניעו ולבטלו.

ולכן הזמינה אסתר את המן למשתה עם המלך, בכדי לגדלו ביותר ולהשוותו עם המלכות, שבזה הייתה מפלתו, כי הוא כל סוד ענין פורים כאמור. וזהו שאמר המן (אסתר ה, יג) "וכל זה איננו שווה ליי", כי היה רוצה להשוות את עצמו למלכות, אמנם בזה עצמו הייתה מפלתו ומפלת אחשוורוש תחת מלכות דקדושה, וכמו שאמר באסתר רבה (ו, א) שאין מפסמין לרשעים לטובתם אלא לטבחה, וכהמן שלא נתגדל אלא למפלתו, וכמו שאמר רבי לוי שם (באות ב) על הפסוק 'בפרוח רשעים כמו עשב'.

יא

והנה המלכות בשלימותה נקראת שבת, וכנגד זה בא אחשוורוש אל המנוחה במלכותו, אמנם גוי ששבת חייב מיתה כמו שאמר ריש לקיש במסכת סנהדרין (ב"ב נח ע"ב), וזהו מפני שאין שורשו ממידת המלכות, ולכן גם מנוחתו אינה נקראת שבת, אלא שנדמית כשבת ומנוחה, וזה כנגד ולעומת זה, וכקוף בפני אדם. וזהו שכתוב (אסתר א, ב) "כשבת המלך אחשוורוש על כסא מלכותו", ש'כשבת' הוא נוסריקון 'כמו שבת', כי מלך אחשוורוש מעצמו על אף שאינו מזרע מלוכה, ומפני שהעלהו השי"ת ונתן לו השואה כביכול עם מלכות דקדושה בכדי לאבדו כאמור, לכן השתמש במלכות על אף שאינה שלו, ולכן נדמה היה שיש לו שליטה ומלכות אמת עד שהלך והשתמש בכלי המקדש כמובא במסכת מגילה (ב"ב י"ב ע"א), ודימה בעצמו שיש לו את הכח להשריש ג' קליפות טמאות בעולם, כנרמז בכתוב (אסתר א, ג) "בשנת שלש למלכו" וכמובא במגיד מישרים (פ' ויקהל), ורצה לבטל קדושת ישראל במחשבה דיבור ומעשה, כי אחשוורוש רצה לאבדם בנשמה, עד שבא המן ונתן לו עצה לאבד בגוף ונשמה. ומפני שהתגאה והשווה את עצמו להיות כמלכות דקדושה והשתמש בכלי המקדש, בא השטן וריקד בפניו להתנקם ממנו על פגם המלכות, שהיא ענין יום שבת אשר דימה עצמו אליה, ולכן נאמר (אסתר א, י"א) "ביום השביעי כטוב לב המלך ביין אמר... להביא את ושת"י", ואמר רבא שם במסכת מגילה (ב"ב י"ב ע"ב) שיום שבת היה, היינו שביום השבת התערבבה שמחתו והתרחק מן המנוחה עד שירד מטה.

יב

וזהו הטעם שרצה אחשוורוש לעלות ולישב בכסא שלמה כמובא באסתר רבה (א, יב), מפני שהיה שלמה המלך ראש ושלימות למלכות דקדושה, וכנרמז בכתוב (שמות יז, טז) "כי יד על כס י"ה", המרמז על כסא שלמה, כי י"ה עולה בגימטריא קטנה כמנין 'שלמה', והישב אחשוורוש שאחר שביטל למלאכת בית המקדש, ביטל למלכות דקדושה, והיה חפץ הוא לבוא לשלימות המלוכה. אמנם מפני שלא צלח בידו לישב על כסא שלמה, כי היה הכסא בנוי בחכמה עילאה גדולה ועצומה שלא יוכל לישב בו אלא האדם השלם כמובא שם באסתר רבה, לכן גידל אחשוורוש את המן האגני מזרע עמלק, שהיה הוא כנגד הפגם בכסא ה', וחשב אחשוורוש שעל ידו ישרים ענין מלוכתו.

אמנם לא ידע שיש את מרדכי המסתתר כנגדו בקדושה שהוא בסוד יהושע בן נון, כי היה מרדכי קשור במשה כיהושע והיה עומד כנגדו בתחוננים כמובא באסתר רבה (ו, ב), וזהו משום שהיה דבק באותה האות ו' והמשיך את הדעת עד למטה, וכענין הכתוב 'ואחרייתך ישגה מאד'. וזהו שתלו את ימי הפורים והחילוק בין פורים למוקפים ביהושע בן נון, מפני שהוא זרעו של יוסף שהיה סמל ומופת לאמונת חכמים, וזהו שנאמר 'ושים באזני יהושע... כי יד על כס י"ה מלחמה לה' בעמלק מדור דור', כי יד' מרמז לפרזים ב"ד, 'כס י"ה' מרמז למוקפים בט"ו, שכל זה יהיה תלוי בכבודו של יהושע בן נון.

יג

ואותו הדור מאמין היה באמיתת מציאות הבורא ב"ה, אמנם לא היה להם דבקות בהאות ו' שהיא מרדכי, ולכן שכחו מענין 'מוקדשי תיראו', ועל כך

מלאה הסאה להביא לגזירת המן, וזהו שאמרו שם במסכת מגילה (ב"ב י"ב ע"א) שנהנו ישראל שבאותו דור מסעודתו של אותו רשע, והכל מפני שהיו בבהלה ולא היתה דעתם מיושבת על התכלית וההתבוננות בדרכי השי"ת להביאם לכל טובה וברכה, ואילו היה להם עצה טובה ממרדכי והצדיקים, היו נחשבים בזה כזרעו של יוסף, ולא היו יכולים ליהנות מסעודת אחשוורוש כאשר הביא בה לכלי המקדש.

ולכן עיקר מה שצריך לגלות האדם בתשובה והקרבה להשי"ת הוא שיש דבר שהוא למעלה ממנו, ועל אף שאפשר שעובר הוא קושי עצום והסתרה גמורה, עם כל זה מתוך שימעיט את עצמו בבחינת 'והיה ראשיתך מצער', שמשמעות הדבר שידע שאף שאינו יכול להבין ולידע את הנהגת השי"ת, עם כל זה בוודאי כבר נעץ הקב"ה את ישועתו ורפואתו ותיקונו עוד בתחילה ובראשית, ובוזה תהיה עליה לתשובתו ולהתקרבותו כענין 'ואחרייתך ישגה מאד'.

ולכן בפורים יש לענין היין, שמחייב אינש לבסומי בפורי'א עד דלא ידע כמו שאמר רבא במסכת מגילה (ב"ב י"ב ע"ב), כי אמר רבי חייא במסכת עירובין (ב"ב פ"ה ע"א) וסנהדרין (ב"ב לח ע"א) שכאשר 'נכנס יין יצא סוד', כרמזו בתיבת 'יין' העולה כמנין 'סוד', ומשמעות הדבר, שבכדי לגלות את הסוד שהוא האות ו' הנראה כצורת המגילה שהוא ענין 'מגילת אסתר' כאמור, צריך לבוא לביטול הדעת, שתחילתו הוא האות י' שהוא כענין 'מצער' וסופו הוא האות ו' פשוטה שהוא 'ישגה מאד', ובוזה נגלה הסוד שגואל הקב"ה את האדם באחרית כראשית', כלומר שהייתה תמיד ישועתו קרובה וסמוכה אצלו תמיד, ולא היה צריך אלא להמעיט את עצמו ולבטל את דעתו בסוד היין.

יד

וזהו שדרש רבי אבא בזוהר ויקרא (ב"ב ד ע"א) מה שכתוב (בשה"ש ה, א) "שתו ושכרו דודים", שהוא 'מההוא יין דרוי לכולא', שכיון שהתברכו ששת המדרגות מתברכים כולם, היינו שאחר שהתברך האות ו' ונגלה סודו של השי"ת ש'צדיק וישר הוא', כציור האות ו' העולה כמנין שש, הנה בזה מתברכים כל המדרגות המתפשטות מן המלכות בסוד 'ואחרייתך ישגה מאד', שכנגד האות ו' פשוטה ד'יין'.

וזהו סוד היין המשומר בענביו מששת ימי בראשית, שאמר רבי יוסי במדרש הנעלם שבזוהר תולדות (ב"ב ק"ה ע"ב) שאלו הם דברים עתיקים שלא נגלו לאדם מיום שנברא העולם, וזכו הצדיקים לגילוי זה לעתיד לבוא, ומשמעות הדבר, שתתגלה צדקת ה' בכדי 'להגיד כי ישר ה' צורי ולא עולתה בו', היינו מהאות ו' הנקראת 'ששת ימי בראשית' כמו שאמר הרעיא מהימנא בזוהר פנחס (ב"ב ר"ו ע"א), שהוא סוד האות ו', שיראו הכל את רחמי השי"ת בכל השתלשלות סדר הבריאה ומאורעות העולם.

ויין זה עצמו הוא מנשמות הצדיקים שביטלו דעתם תמיד, וזהו 'המשומר בענביו', היינו שהיו משפילים דעתם וממתינים כשמרים ומצפים לישועת השי"ת, וכמו שדרשו בזוהר וישב (ב"ב קצ"ב ע"א) מה שכתוב (בראשית מ, י) "הבשילו אשכולותיה ענבים", שאלו הם הצדיקים שהם כענבים המכושלים כדבעי. ולכן שלח יוסף ליעקב יין שן שדעת זקנים נוחה הימנו כמובא במסכת מגילה (ב"ב ט"ז ע"ב), לרמזו שעל אף שתחילתו היה בצער, עתה הוא בבחינת 'ישגה מאד' והוא מעטר ומקשט למלכות דקדושה.

טו

ומשמעות הדבר, שעל ידי ביטול והכנעת הדעת, בזה הוא כל עליית האדם והמשכת הברכה, ולכן כל ברכה חשובה היא על היין, כי על ידו נמשך השפעה וברכה, וכענין שכתוב 'דובר שלום לכל זרעו', כי היין הוא העיטור להאות ו', כי בו מתגלה הסוד שצדיק וישר ה'. וזהו שאמרו בזוהר אמור (ב"ב צ"ה ע"א) שהיין מעטר למלך בעטרתו, כמו שכתוב 'בעטרה שעטרה לו אמו', כי הוא גילוי המלכות, ובסוד התג שנותן הסופר על האות ו' שבשם הוי"ה.

וזהו ענין 'יין חי', שהוא התגלות התורה שכל העוסק בה בדבקות באמונת חכמים נקרא 'חי', כי מרמז הוא על יוסף הצדיק הנקרא 'חי', וכמו שאמר הרעיא מהימנא בזוהר פנחס (ב"ב רמ"ב ע"ב) שהוא ענין יוסף הצדיק, וכנגד האות ו' ד'ויכולו' שהם ג' פעמים 'ויכולו' כנגד ג' פעמים ו' העולים כמנין ח"י. כי כאשר יש לאדם דרך בתפילה והתבוננות, הנה בזה הוא נכלל ועולה בכלל מדרגת שבת ומדרגת התפילה הכלולה מח"י ברכות, וכמו שאמר רשב"י בתיקוני"ז (בתיקון כא, ב) ב"ב נ"ד ע"ב) שח"י ברכות הם כנגד שבתות וימים טובים.

ועיקר גילוי האות ו' הוא ענין 'מוקדשי תיראו' כאמור, היינו שעיקר גילוי הסוד הוא כיצד נזכה לצאת מהסתרה לגילוי ומגלות לגאולה, שהוא גילוי ההסתרה. ולכן העיקר הגילוי שיש לאדם הוא מתוך שיוודע דבר בענין בית המקדש ונכונה דעתו לכוון את כל עניניו לתכלית זו, ולכלל הפחות שישתף את כבוד שמים והמחשבה על בית ה' בכל עניניו, ובוזה לבד ילך ויעלה מעלה, כענין הכתוב 'ואחרייתך ישגה מאד'.

קחו חלק במפעל הקודש

י"ח

מנועונים להצטרף למערך הרכזים ברחבי הארץ והעולם ולחלק מידי שבוע את גיליונות הקודש באזור המגורים וכן לתגובות הארות והקדשות בעניני העלון ניתן לפנות

076.5995991 או במייל: m.yam.shlomo@gmail.com

לקבלת הגיליון במייל ניתן לפנות לכתובת: alonim.yanuka@gmail.com

מנועונים להצטרף למערך הרכזים ברחבי הארץ והעולם ולחלק מידי שבוע את גיליונות הקודש באזור המגורים וכן לתגובות הארות והקדשות בעניני העלון ניתן לפנות

076.5995991 או במייל: m.yam.shlomo@gmail.com

לקבלת הגיליון במייל ניתן לפנות לכתובת: alonim.yanuka@gmail.com